DARBOTIES ATTĀLINĀTI

2020. gads ieviesis pārmaiņas un radījis jaunus izaicinājumus arī pašpārvalžu darbā. Kā nodrošināt kvalitatīvu pašpārvaldes darbību, ievērojot drošības ierobežojumus? **Kā mazināt stresa līmeni un risināt citus jauniešu izaicinājumus šajā laikā? Kā nodrošināt jauniešu iesaisti un sadarbību arī attālinātā režīmā?**

Daudzas no šajos pašpārvalžu atbalsta materiālos piedāvātajām metodēm iespējams realizēt arī attālināti un tiešsaistē. Svarīgi ir paturēt prātā dažus svarīgus principus!

SAPULČU / CITU AKTIVITĀŠU NORISE

iesaistīt, plānot, izmantot iespējas

JA IESPĒJAMS, IESLĒDZIET KAMERAS

Attālināti ne vienmēr nozīmē tiešsaistē. Tomēr tad, kad tiek organizētas tikšanās tiešsaistē, aiciniet pašpārvaldes dalībniekus pievienoties ar datoriem vai planšetdatoriem ar kamerām, lai varētu **gan sadarboties** dažādos tiešsaistes rīkos, gan pēc iespējas **nodrošināt klātesamības sajūtu** ar ieslēgtām kamerām.

Lūdzam pievērst uzmanību, **vai kādam dalībniekam tas nesagādā izaicinājumus** — noteikti risiniet tehnikas nodrošinājumu, sazinoties ar izglītības iestādi, nevalstiskajām organizācijām, tehnoloģiju uzņēmumiem, lai tas nekļūst par papildu izslēdzošu faktoru dažādu dalībnieku iesaistei.

IEPAZĪSTIETIES SAVSTARPĒJI UN IEPAZĪSTINIET AR AKTIVITĀTI

Arī tiešsaistes aktivitātēs veltiet laiku iepazīšanās aktivitātēm un brīvas atmosfēras radīšanai. Atkarībā no dalībnieku skaita iepazīšanās aktivitātes būs atšķirīgas.

Iepazīšanās uzdevumos varat izmantot jautājumu kartītes — tās var būt fiziski pie viena no dalībniekiem un tikt izvēlētas nejaušā secībā, jautājumi var tikt noformēti arī elektroniskā veidā un izsūtīti mazām grupiņām (piemēram, Zoom Breakout rooms).

MIJIEDARBOJIETIES

Atcerieties, ka elektroniski mēdz būt grūtāk pievērst uzmanību notiekošajam. Tāpēc aicinām plānot veidus, kā iesaistīt dalībniekus, un visas tikšanās laikā arī aktīvi to darīt:

- **Izmantojiet dažādus interaktīvus elementus**, piemēram, balsošanu video tikšanās platformā (reakcijas Zoom) vai kādā interaktīvā rīkā (Mentimeter, Slido)
- Droši izmantojiet arī dažāda veida **fizisku iesaisti** (nobalsot vai izrādīt attieksmi, norādot konkrētu pirkstu skaitu skalā no 1 līdz 10; ja tiek uzdoti jautājumi ar atbildi JĀ un NĒ, tad aiciniet pacelt sarkanu un zaļu priekšmetu vai labo un kreiso roku atbilstoši atbildei)
- Dodiet dalībniekiem **pauzes** (ik pa stundai) un aiciniet iziet ārā / noiet no ekrāna.

AICINIET DALĪBNIEKUS DARBOTIES GRUPĀS

Dalīšanās grupās pieejama vairākos tiešsaistes video tikšanās rīkos, piemēram, Zoom.

Tur iespējams dalībniekus sadalīt grupās gan automātiski, gan manuāli atbilstoši jūsu vajadzībām. Šajās situācijās var izmantot metodi "1-2-4-visi", var izmēģināt arī "Pasaules kafejnīcas" metodi (pat ne tikai pašpārvaldes ietvaros, bet arī mēģināt organizēt tikšanos ar lēmumpieņēmējiem).

Ja nav iespējas tikties citos tiešsaistes rīkos vai arī vēlaties rosināt dalībniekus iziet ārā, droši varat aicināt grupās pārrunāt konkrētus jautājumus un sazvanīties WhatsApp vai Messenger.

Valsts izglītības satura centrs

Latvija 100

ATBALSTA MATERIĀLI SKOLĒNU UN AUDZĒKŅU PAŠPĀRVALDĒM

AICINIET DALĪBNIEKUS DALĪTIES IDEJĀS

Lielo papīra lapu (flipchart) un līmlapiņu vietā var izmantot dažādus tiešsaistes rīkus, piemēram, **Jamboard** vai **Miro**. **Radiet iespēju katram dalībniekam dalīties idejās**, pieliekot kādu līmlapiņu, strukturējiet idejas ar dažādu krāsu līmlapiņām, uzdodiet jautājumus, uz kuriem jāatbild un kas jāpārrunā grupās

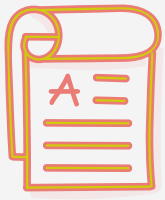
Droši izmantojiet arī **dažādas papildu tiešsaistes iespējas**, radot atmosfēru. Piemēram, veidojot simulācijas spēli, izvēlieties atbilstošu mūziku un fona attēlu, radot iespēju dalībniekiem iejusties situācijā.

Var izmantot arī citas virtuālas iespējas, piemēram, vizuālo kartīšu vietā refleksijai var aicināt dalībniekus atrast attēlu, kas ataino konkrēto jautājumu vai viņu sajūtas aktivitātes noslēgumā

Lai izmantotu metodes, kurās aicinām izmantot telpu, var izmantot iespēju ZOOM platformā dalīties ar ekrānu un piešķirt katram dalībniekam konkrētu simbolu, ar ko "nostāties" atbilstoši savai nostājai. Piemēram, Līdzdalības kāpnes noformējot vizuāli un daloties ar ekrānu, var pārrunāt konkrētas situācijas un aicināt dalībniekus atzīmēt, kuram pakāpienam konkrētā situācija ir atbilstoša.

Šim nolūkam var izmantot dalīšanos ar ekrānu Zoom platformā vai kādu dokumentu / prezentāciju kopīgošanas rīku, kurā tad var kopīgi darboties, piemēram, Google Slides.

Ja plānojat tikšanās reizē prezentēt kādu materiālu (lietu/dokumentu/pieņemamo lēmumu) — **nosūtiet šos materiālus dalībniekiem pirms sapulces**. Materiālu nosūtīšana pirms tam dod lielāku iespēju pavaicāt, vai dalībnieki izlasīja, ko domā par kādu konkrētu sadaļu u.tml.

Varat uzticēt dalībniekiem arī pirms sapulces ko sagatavot (piemēram, uz sapulci pierakstiet 5 idejas interesantām tiešsaistes lekcijām, katrs sagatavojiet 1 bildi, kas parāda, ar kādām problēmām jaunieši šai laikā saskaras utt.)

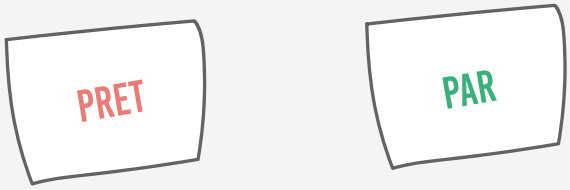
Garākiem tekstiem grupu darbā var izmantot arī tiešsaistes dokumentus, piemēram, Google Docs vai Word Online. Tas, iespējams, nebūs tik tehniski vienkārši kā tiešsaistes "baltās tāfeles" ar līmlapiņām kā Jamboard un Miro, bet tā ir iespēja iedziļināties kādos jautājumos.

Šos tiešsaistes dokumentu dalīšanās rīkus var izmantot arī pašpārvaldes dokumentu aktualizēšanai, to komentēšanai un pārrunāšanai.

Praktisks ieteikums ir **uzrunāt cilvēkus vārdā un aicināt izvēlēties nākamo dalībnieku**, kas ar sevi iepazīstinās / dalīsies kādās idejās, jo arī tiešsaistē (līdzīgi kā klātienē) var būt mulsinoši sākt runāt, nav iespējams arī izmantot ķermeņa valodu vai acu skatienu tik efektīvi. Tiešsaistes sapulcēs ir svarīgi uzdot specifiskus jautājumus un aicināt citus izteikties.

Praktisks ieteikums ir arī **pārliecināties par privātuma un drošības uzstādījumiem**, piemēram, čata uzstādījumos uzlikt, ka visi var rakstīt ziņas, bet tikai publiski. Pievērsiet uzmanību arī citiem drošības un praktiskiem aspektiem atbilstoši jūsu vajadzībām un iespējām!

Ja esat gatavi izmēģināt kādu citu rīku, argumentācijas praktizēšanai un diskutēšanai par dažādiem jautājumiem (vai, piemēram, attīstības plānošanai) iesakām izmēģināt tādus rīkus kā Kialo, kurā ir iespēja radīt apgalvojumus un argumentēt PAR vai PRET tiem.

Līdzīgi kā klātienē arī attālināti izmēģini piedāvātās metodes atbilstoši jūsu iespējām un vajadzībām, pielāgo tās izmantošanai attālināti, eksperimentē!

Paturi prātā aktivitātes vai metodes **mērķi**, kā arī aktīvi un pārdomāti **veicini dalībnieku iesaisti**. **Izmanto tiešsaistes iespējas uzmanīgi un radoši!**

Valsts izglītības satura centrs

Latvija 100

ATBALSTA MATERIĀLI SKOLĒNU UN AUDZĒKŅU PAŠPĀRVALDĒM

Šis laiks ir arī viena no iespējām aktualizēt pašpārvaldes darbības jomas.

PAŠPĀRVALDES DARBĪBAS JOMAS

Sabiedriskās dzīves organizēšanai nepieciešamo kompetenču pilnveide

Skolēnu / audzēkņu interešu un vajadzību izzināšana un pārstāvniecība; skolēnu / audzēkņu, pedagogu un administrācijas vajadzību saskaņošana

Iesaiste mācību un audzināšanas darbā

Atceries, ka **pašpārvaldes uzdevums nav tikai pasākumu organizēšana** un mācīšanās šajā procesā, tāpēc ierobežojums organizēt pasākumus klātienē tikai daļēji maina pašpārvaldes darbību. Pašpārvaldei šajā laikā īpaši vajadzētu izzināt skolēnu / audzēkņu izaicinājumus, pārstāvēt viņu vajadzības un meklēt dažādas atbalsta iespējas.

- **Pašpārvaldei vajadzētu pārstāvēt skolēnu / audzēkņu intereses un vajadzības**, kas šajā laikā ir īpaši aktuāli. **Izziniet skolēnu / audzēkņu viedokli** (par izaicinājumiem, ar ko viņi saskaras, kas varētu palīdzēt šajā laikā u.c.) dažādās formās, piemēram, Instagram stories aptaujās, Google Forms un citos veidos. Radiet jauniešiem atbalsta iespējas, izplatiet informāciju par drošības pasākumiem un pārstāviet skolēnu / audzēkņu viedokli komunikācijā ar administrāciju.

  Piemēram, ieplānojiet pašpārvaldes tikšanos ar direktoru tiešsaistē, kur tiek prezentēti jauniešu izzinātie viedokļi, vai kopīgu sapulci ar citiem administrācijas pārstāvjiem, kur tiek plānots, kādas atbalsta aktivitātes jūs kopīgi varētu veidot (vebinārs par stresu pandēmijas laikā, video pamācības jauniešiem par to, kā strādāt Microsoft Teams, Zoom un citās platformās u.c.)

- **Pašpārvaldes iesaiste mācību un audzināšanas darbā arī šajā laikā ir īpaši nozīmīga** — veidojiet sadarbību ar pedagogiem un administrāciju, lai arī attālināti nodrošinātu daudzpusīgu, kvalitatīvu un skolēnu / audzēkņu vajadzībām atbilstošu mācību procesu.

Valsts izglītības satura centrs

Latvija 100

ATBALSTA MATERIĀLI SKOLĒNU UN AUDZĒKŅU PAŠPĀRVALDĒM